

Milyen eszközökkel használhatod az internetet?

A számítógép

Pár éve még a felnőtteknek is magyarázni kellett, ma már a gyerekek is tudják, mi az a számítógép. Ma már megtalálható mindenütt: az autókban, a telefonokban, a pénztárgépekben és persze a suliban, illetve otthon is. A legtöbben a munkájukhoz használják. Egyformán nélkülözhetetlen a gyógyításhoz, a tervezéshez, a tanításhoz – sőt, bármilyen meglepő, az esztérgáláshoz, sőt olykor még a szántáshoz, vagy az utcasepréshez is! A számítógépek tehát fontos munkaeszközök a felnőttek számára, ezt mindig tartsd szem előtt! Ezen kívül is van még oka, amiért azt kérjük: engedély nélkül soha ne nyúlj hozzájuk!

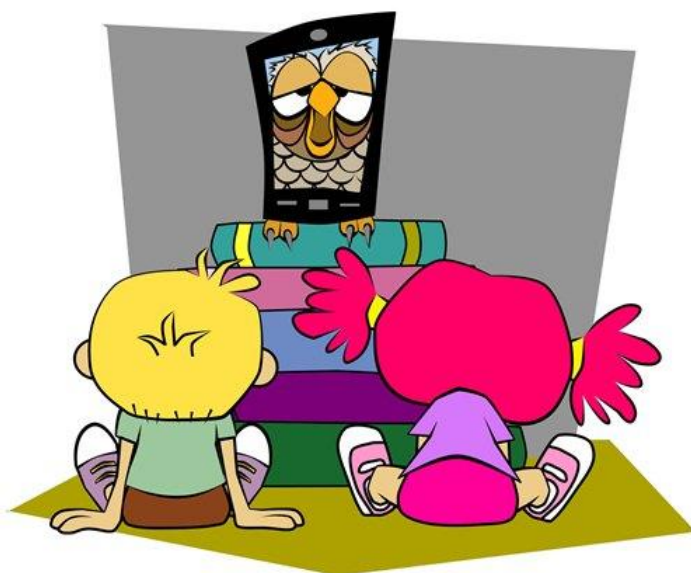
Persze az is igaz, hogy a számítógép a tanulás (azaz munka) mellett kikapcsolódásra is használható, magyarul szórakozásra, játékra. Bizonyára nálatok is van az iskolában, könyvtárban vagy otthon olyan számítógép, amit Te is használhatsz. Ám mindenképpen beszélj meg a használatukra vonatkozó szabályokat szüleiddel, tanítóiddal, tanáraiddal!

Fent vagyunk a „neten”!

Internet, világháló, vagy egyszerűen csak net. Nyilván ismered már ezt a kifejezést, s talán már azt is tudod, mi mindenre használható. Mi most mégis összefoglaljuk mindezeket, mert lehet közte újdonság is a számodra!

A legfontosabb, hogy ez a rendszer behálózza az egész világot, így a net segítségével a számítógéped kapcsolatba léphet a földgolyó bármely más pontján lévő, más számítógépekkel.

Mire használhatod az internetet?

- információk szerzése weblapokról – böngészés, keresés
- beszélgetés
- levelezés
- játék
- közösségi oldalak – kapcsolattartás barátokkal, ismerősökkel
- letöltés – számodra fontos programok, zenék, videók, egyéb tartalmak, pl. tudnivalók
- feltöltés – általad fontosnak tartott információk, képek, egyéb tartalmak megosztása másokkal

Ma már a legtöbb számítógép csatlakozik az internethez. A körülötted lévő felnőttek mindent megtesznek annak érdekében, hogy biztonságosan használhasd a világhálót. Mi is ebben szeretnénk segíteni. Az első fontos szabály, hogy az általad használt számítógép rendelkezzen érvényes vírusirtóval. De ne felejtse! Ez önmagában messze nem elég a biztonságos internethasználathoz! Azért sem, mert ma már nem is csak a számítógépek képesek csatlakozni a nethez. A részletekről egy későbbi fejezetben olvashatsz, addig is előbb nézzünk körül, hogy a számítógépen kívül még milyen eszközökkel találkozhatasz, amelyek – akár tudodon kívül is –, internetkapcsolatot létesíthetnek!

Mobil eszközök – hordozható számítógépek:

Notebook

Az asztali számítógépek helyett egyre népszerűbbek a notebookok, vagy más néven laptopok. Legnagyobb előnyük a hordozhatóság. A másik, hogy az internet eléréséhez nem feltétel a kábeles csatlakozás – a „levegőből is tudja fogni” az internetet. Biztosan hallottál már a WiFi-ről – ez a vezeték nélküli internetelés angol nyelvű rövidítése. Ha ilyet használ a géped, fontos tudni, hogy milyen hálózathoz csatlakozik! Léteznek bárki számára ingyen elérhető, akár jelszóval sem védett WiFi hálózatok. Ezek csábítóak, de nem mindig biztonságosak. Elsősorban az otthoni, vagy iskolai biztonságos internetet használd, csak kivételes esetben csatlakozz más hálózatra, és csak akkor, ha meggyőződted róla, hogy biztonságos a használata! Ha ezt nem tudod ellenőrizni, kérd felőtt segítségét!

És még egy: figyelj arra is, hogy a laptopok súlya különböző! Egyik-másik elég nehéz, viszont egyik sem ütésálló! Mozgatásukhoz kérd felőtt segítségét – még mielőtt véletlenül leejted!

Netbook

A netbook ránézésre ugyanolyan, mint a notebook, csak kisebb. De jó, ha tudod, a laptoptól nem csak a mérete és súlya különbözteti meg! Ezeket a hordozható számítógépeket elsősorban internetezésre tervezték. Komolyabb programok futtatására kevésbé, vagy egyáltalán nem alkalmasak. Az utóbbi években sok iskolába kerültek ilyenek, lehet, hogy már te is találkoztál velük. Információkeresésre, tanulásra kiválóan alkalmas lehet. De vigyázz! A kisméretű kijelző miatt hosszabb ideig – órákon át – tartó használata árthat a szemednek! Ha játszani szeretnél, inkább asztali számítógépet, vagy laptopot használj!

Táblagép

A táblagépet, vagy Tablet PC-t elsősorban az különbözteti meg a netbooktól, hogy érintőképernyővel rendelkezik. Magyarul: nincs hozzá billentyűzet, azt csak a rajta lévő szoftver (program) segítségével hívhatjuk elő a képernyőre. Kezelését érdemes gyakorolni, mert a számítógépnél, a laptopnál és a netbooknál megszokott fogások nem minden esetben azonosak. Nehézséget okozhat az egérkurzor kattintás nélküli mozgatása. Vigyázni kell ezért, nehogy véletlenül olyan helyre „kattints”, ahová nem tervezték! Internetezéshez a táblagépeknél legtöbbször WiFi-t szükséges használni.

Mobiltelefon, okostelefonok

Napjainkra a mobiltelefonok jó része valójában egy kis számítógép. Jóval többre képesek pusztán a telefonálásnál, SMS küldésnél. Például az internethez is tudnak csatlakozni. Ez vagy a telefon előfizetéséhez tartozó mobilinternet eléréssel működik, vagy a már többször említett WiFi hálózatokon keresztül. A mobiltelefonok használatára azért is oda kell figyelni, mert sok olyasmit is tudnak, amik csak internetről letöltött és telepített alkalmazásokkal működnek! Azért néha olyankor is csatlakozik a nethez, amikor talán nem is számítász rá. Vigyázz erre, mert könnyen csinálhatsz szüleidnek hatalmas számlát! Mielőtt egy alkalmazást használni kezdenél, kérdezd meg, hogy szükség van-e ahhoz internetre, és kérd meg szüleidet, hogy ellenőrizzék, milyen hálózatot használasz! Ne tölts le semmit az internetről egyedül – se csengőhangot, se zenét, se játékot, csak a szüleid segítségével és beleegyezésével!

A játék és szórakozás eszközei:

Játékkonzolok (Wii, Xbox-Kinect)

A játékkonzol remek szórakozás lehet. A hagyományos számítógépes játékokon kívül alkalmasak különböző sportágak játékos gyakorlására, vagy bármilyen más, szobai testmozgásra alkalmas programok futtatására. Jó tudnod, hogy ezek az eszközök is képesek csatlakozni az internethez!

Ennek az előnye, hogy így gyorsan juthatsz újabb programokhoz, játékokhoz, hiszen azonnal le lehet tölteni azokat. Ám fontos tudnod, hogy melyek az ingyenes, és melyek a fizetős változatok! Mindenképpen kizárólag felnőtt felügyeletével tölts le új játékokat! A másik fontos dolog, amit figyelembe kell venni hogy az ilyen játékkonzolok egy része a játék közben fotókat készít az előtte ugrabugráló játékosokról, amiket azután az interneten keresztül másokkal is megoszthat. Ez egy baráti csapatnak, vagy a család tagjainak remek szórakozás lehet, de nem szerencsés, ha a képek illetéktelen kezébe jutnak! Kérd szüleid segítségét a beállításához!

Fényképezőgépek, kamerák

Sok családban digitális fényképezőgép, kamera is található, ráadásul fényképezni, videót készíteni a mobiltelefonokkal is lehet. A saját készítésű mókás fotók, videók, kifejezetten izgalmasak és szórakoztatóak lehetnek. Csakhogy ahogyan az előbb, a játékkonzoloknál is szóba került, nem mindegy, hogy ki látja ezeket! Légy óvatos a képekkel, videókkal, mert azok közvetlenül és azonnal is

felkerülhetnek az internetre a mobiltelefonról! A digitális fényképezőgépek és kamerák esetében a közvetlen internetes megosztás sokáig csak külön számítógép használatával volt lehetséges. Ma már nem ez a helyzet! A legújabb típusú digitális fényképezők és kamerák már WiFi kapcsolatra is képesek, így a fotók, videók azonnal az internetre kerülhetnek! Csak úgy tölts fel képet, videót bárkiről, ha előtte megkaptad a beleegyezését!

Webkamerák

Hazánkban sok helyen van kihelyezve webkamera utcákon, tereken. Érdeemes utánajárni, hogy merre található ilyen. Kényelmetlen pillanatokat kerülhetsz el, ha tudod, mikor látnak éppen mások is! Persze használhatod ezeket arra is, hogy üzensz egy távoli családtagnak, barátnak, mondjuk hazaintegetsz egy osztálykirándulásról! (<http://doboter.borsodweb.hu>)

Televíziók

Kevés család akad, ahol ne lenne televízió a lakásban. A fényképezőgépekhez és videokamerákhoz hasonlóan, a legújabb televíziós készülékek már képesek az „online üzemmódra” is, vagyis csatlakozni tudnak az internethez. Ezáltal több hasznos dolog is elérhető, de amennyiben ilyen készülékkel rendelkeztek a többi, az internet elérésére alkalmas eszközhöz hasonlóan fontos az óvatosság!